

“Enerjinin Geleceği” Adana’da Tartışıldı TMMOB 11. ENERJİ SEMPOZYUMU DÜZENLENDİ

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından TMMOB adına düzenlenen Enerji Sempozyumu’nun 11.si, 14-16 Aralık 2017 tarihleri arasında “Enerjinin Geleceği” ana temasıyla Seyhan Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezi’nde gerçekleştirildi. Sempozyumda, 6 oturum ve 2 panelin yanı sıra “Enerji ve Savaş”, “Enerjinin Geleceği”, “Enerji ve Ekonomi” konularında özel oturumlar düzenlendi.

Seyhan Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezi’nde 14 Aralık 2017 tarihinde başlayan sempozyum kapsamında ilk olarak Cengiz Göltaş’ın yönettiği ve Gazeteci-Yazar Murat Yetkin’in “Petrol Çağı Biterken Uluslararası Siyaset” başlıklı sunumuyla katıldığı “Enerji ve Savaş” konulu özel oturum düzenlendi. Mehmet Mak’ın yönettiği “Enerji Çevre ve Toplum” başlıklı oturuma ise Avukat Deniz Bayram, Orhan Aytaç, Prof. Dr. Ali Kocabaş ve Doç. Dr. Sedat Çal sunumlarıyla katılım sağladılar. İlk gün çalışmaları Prof. Dr. Bilsay Kuruç’un yönettiği “Enerjide Planlama, Uygulama ve Sonuçları” başlıklı panelle tamamlandı. Bu oturuma Kemal Ulusaler “Enerji-Politik Bağlamda Stratejik Planlama”; Oğuz Türkyılmaz “Plansız Bir Dönemin Anatomisi”; Dr. Serdar Şahinkaya “Şehirler, Kentler ve Anadolu’ya Yeniden Yerleşmek”; Özgür Gürbüz ise “Enerji Demokrasisi” başlığı altındaki sunumlarla görüşlerini paylaştı.

Sempozyumun ikinci gününde ise ilk olarak Prof. Dr. Belgin Türkay’ın yönettiği ve Yrd. Doç. Dr. Ozan Keysan, Prof. Dr. Mete Şen ve Prof. Dr. Günnur Koçar’ın sunumlarıyla katıldığı

“Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Teknolojik Gelişmeler” konulu oturum düzenlendi. Dr. Ali Uğurlu’nun yönettiği “Enerjinin Geleceği” başlıklı oturumda ise Prof. Dr. Muhammed Eltez “Yenilikçilik Kapsamında Dünyanın Enerji Geleceği” başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Mustafa Asım Rasan’ın yönettiği “Enerji Kooperatifleri” başlıklı oturumda ise Gülsüm Gözde Ayanoğlu ve Olgun Sakarya sunumlarını yaptı. “Bölgesel Enerji Sorunları” başlığı altında yapılan günün son oturumuna ise bölgedeki kamu ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri katıldı.

Son gün, “Enerjide Sürdürülebilirlik, Planlama ve Ekonomi” başlıklı oturum düzenlendi. Hüseyin Önder’in yönettiği oturumda sunumlarıyla Şayende Yılmaz, Doç. Dr. Sevil Acar ve Prof. Dr. Mustafa Durmuş yer aldı. Teoman Alptürk’ün yönetiminde düzenlenen “Enerji ve Ekonomi” başlıklı özel oturumda ise İktisatçı-Yazar Mustafa Sönmez “Türkiye’de Ekonomik Darboğaz ve Enerji” konulu sunumuyla yer aldı. Zeydan Karalar’ın yönettiği “Enerjide Öncelikler” başlıklı son oturumda ise enerji ilkeleri, enerji güvenliği, enerjide kamusal yaklaşım, enerji alanı ve emek ilişkileri, talep tahmin-

leri ve etkileri konuları ele alındı. Bu oturuma konuşmacı olarak Teoman Alptürk, Çetin Koçak, Kemal Özkan, Yrd. Doç. Dr. Deniz Yıldırım ve Necdet Pamir katıldı.

Sempozyum ana temasıyla aynı adı taşıyan “Enerjinin Geleceği” başlıklı panel ile tamamlandı. Hüseyin Yeşil’in yönettiği panele, Recep Hakan Özyıldız, Budak Dilli, Nedim Bülent Damar ve Prof. Dr. Aziz Konukman konuşmacı olarak yer alarak, kamu-özel işbirliği (KÖİ) projeleri, enerjide sürdürülebilir gelişme, enerjinin geleceği ve düşük karbonlu ekonomiye geçiş konularını değerlendirdi.

Enerjinin Geleceği Kamuda

“Enerjinin Geleceği” başlıklı panele katılan Hazine eski Müsteşar Yardımcısı Recep Hakan Özyıldız, “Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) Projelerine Mecbur muyuz?” başlıklı sunumunu gerçekleştirirken, Enerji İşleri eski Genel Müdürü Budak Dilli ise konuşmasında dünya genelinde 1.2 milyar kişinin elektrikten yoksun olduğunu belirterek, birincil enerjide dışa bağımlılığımızın yüzde 70’in üstünde olduğunu kaydetti. Elektrik üretiminde kullanılan enerjide dışa bağımlılık oranının 2000 öncesinde yüzde 40-45 seviyesinde olduğunu hatırlatan

Dilli, "Şimdi yüzde 40-45 yerli olmaya başladı. İthal bağımlılığı kafasına takmayanlar olabilir. Ama 'Ey bilmem ne', dediğiniz ülkelerden enerjinizi ithal ediyorsanız bu sorundur" diye konuştu. Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı Nedim Bülent Damar ise elektriğin "kamu hizmeti" olarak tarif edilmedikçe tartışmaların süreceğine işaret ederek, "Özel sektörü karını yükseltmek için de ne kadar regülasyon koyarsanız koyun bir açık kapı bulur" dedi. Panelde konuşan Prof. Dr. Aziz Konukman ise neoliberal politikaların yoksulluk yarattığını vurgulayarak, kaynak tahsisinde kamu yararının gözetilmesinin önemine değindi. Yatırımlarda sosyal fayda-maliyet analizi yapılış gerektiğini vurgulayan Konukman, enerji sektöründe kamu iktisadi teşebbüslerinin (KİT) yeniden kurulmasını istedi.

Enerjide Planlama Toplumsal Ölçekte Yapılmalı

"Enerjide Planlama, Uygulama ve Sonuçları" panelinde konuşan Prof. Dr. Bilsay Kuruç, sorunların yalnızca enerji kaynağı seçimin doğru yapılmasıyla

çözülemediğine işaret ederek, yenilenebilir enerji alanına ilişkin Ar-Ge çalışmalarının önemine dikkat çekti. Enerjide toplumsal ölçekte planlama yapılması gerektiğini ifade eden Kuruç, dışarıya bağımlı üretim yapısından kurtulmak gerektiğini ifade etti. Enerji alanını jeopolitik açıdan değerlendiren EMO Yönetim Kurulu eski Başkanı Kemal Ulusaler ise arz güvenliğine dikkat çekti. Yüzyılın sonunda petrolden daha az söz edileceğini ifade eden Ulusaler, elektrikli araçlarla önemi artan lityumun yataklarının yüzde 80'ine sahip olan Güney Amerika ülkelerini geleceğin "Ortadoğu"sü olarak nitelendirildiğini kaydetti. MMO Enerji Çalışma Grubu Başkanı Oğuz Türkyılmaz ise panelde "Plansız Bir Dönemin Anatomisi" başlıklı sunumunu gerçekleştirirken, Ankara Üniversitesi'nden Dr. Serdar Şahinkaya ve MMO Enerji Çalışma Grubu Üyesi Orhan Aytaç da panele konuşmacı olarak katılım sağladı.

Enerjide Zam Baskısı

"Enerji ve Ekonomi" özel oturumuna konuk olan İktisatçı-Yazar Mustafa

Sönmez ise cari açık ve enerji fiyatlarını değerlendirdi. 2018 yılında enerji fiyatlarına zam beklendiğini belirten Sönmez, kamu maliyesinin ciddi açık tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu bildirdi. Ekonomik kriz sonrası 2018'de merkez ülkelerde büyüme beklendiğini ifade eden Sönmez, dünya genelinde talep artışına paralel olarak, maliyetlerin yükseleceğini vurguladı. Türkiye'de 2001 krizi sonrasında sanayiye gidecek kaynakların yüksek kar nedeniyle inşaata kaydığını belirten Sönmez, İstanbul ve çevresinin inşaat kaynaklı büyümeden nasiplenirken, diğer bölgelerin geride kaldığını ifade etti. Yüzde 11.2'lik büyüme rakamının, geçen yıl aynı dönemde yaşanan yüzde 8.2'lik küçülmenin etkisiyle ortaya çıktığını vurgulayan Sönmez, büyümenin vergi ve SGK indirimleri, devlet garantili krediler ile gerçekleştiğini ifade etti. Kamu bankalarının batık kredi oranlarına ve kamu maliyesindeki açığa dikkat çeken Sönmez, "Bu büyüme büyük ölçüde kamu maliyesi böyle kullanıldığı için ortaya çıkıyor. Kamu maliyesi ciddi açık tehlikesiyle yüz yüzedir" dedi.

**Elektrik Mühendisleri Odası 2018 Ajandanızı
Şubemizden veya Temsilciliklerimizden alabilirsiniz.**

